ការឆ្លើយតបរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
ចំពោះបទបង្ហាញទីមួយ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ស្តីពី
(១) របាយការណ៍ពាក់កណ្តាលអាណត្តិ របស់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ
(២) វឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅរកក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់លោក ដូក្លាស ប្រូឌើរិក - Douglas Broderick (អ្នកសម្របសម្រួលប្រចាំប្រទេស របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ)

និងលោក ធីម ខនវេ - Tim Conway (អ្នកឯកទេសជាន់ខ្ពស់នៃភាពក្រីក្រ នៃធនាគារពិភពលោក)

ក្នុងនាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ

នៅក្នុង

វេទិកានៃការអភិវឌ្ឍ និងសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨

ឯកឧត្តម គាត ឈន់ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ និងអស់លោក-លោកស្រី ជាទីគោរព

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ សូមថ្លែងអំណរគុណដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចំពោះបទបង្ហាញទាំងពីរ លើរបាយការណ៍ពាក់កណ្តាលអណត្តិនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅរកក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម។

ពេលនេះ យើងសូមឆ្លើយតបជារួមទៅនឹងបទបង្ហាញដ៏សំខាន់ទាំងពីរ។ យើងឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាទាំងពីរនេះ ព្រោះយើងជឿថា ដើម្បីប្រើប្រាស់ធនធានក្នុង និងក្រៅប្រទេសឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់ ប្រការសំខាន់នាពេលនេះ គឺត្រូវពង្រឹងការរួមបញ្ចូលគ្នា នូវការរៀបផែនការរយៈពេលមធ្យម ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការគ្រប់គ្រងជំនួយ។ យើងដឹងថា ប្រធានបទមួយនេះកំពុងត្រូវបានពិភាក្សានៅក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា - ជាឧទាហរណ៍ បញ្ហានេះត្រូវបានពិភាក្សាយ៉ាងល្អនៅក្នុងរបាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធិភាពនៃជំនួយ- ហើយក៏ជាចំណុចចាប់អារម្មណ៍កាន់តែខ្លាំងឡើងៗក្នុងកិច្ចពិភាក្សាក្នុងចំណោមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយផងដែរ។ វេទិកានៃការអភិវឌ្ឍ និងសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជានេះ ផ្តល់ឱ្យយើងនូវវេទិកាដ៏មានតម្លៃមួយ សម្រាប់ជំរុញការពិភាក្សានេះទៅមុខទៀត។

ទីមួយ សូមពិចារណាលើ**លទ្ធផលនានា និងការកសាងសមត្ថភាពដែលសំរេចបានកន្លងមក** (បទបង្ហាញទំព័រ ១) - គឺវឌ្ឍនភាពដែលត្រូវបានសង្ខេបយ៉ាងល្អនៅក្នុងបទបង្ហាញរបស់ក្រសួងផែនការ ស្តីពីរបកគំហើញនានានៅក្នុងរបាយការណ៍ពាក់កណ្តាលអណត្តិ។

របាយការណ៍ពាក់កណ្ដាលអាណត្តិនេះបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបានលទ្ធផលធំៗជាច្រើននៅក្នុងពាក់កណ្ដាលអាណត្តិដំបូងរបស់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដោយចាប់ផ្ដើមពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពីរខ្ទង់ក្នុងឆ្នាំ ២០០៧ ហើយជាលើកទីបួនបន្តបន្ទាប់គ្នា។

ពិតមែនហើយ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចគ្រាន់តែជាតម្លៃមួយប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែសក្ខីភាពពីការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចកម្ពុជា និងប្រភពទិន្នន័យផ្សេងៗទៀតបង្ហាញថា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជាក្នុងបណ្ដាឆ្នាំថ្មីៗនេះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅរកលទ្ធផលជាគោលដៅនានាដែលគេបានដាក់ចេញនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សរបស់កម្ពុជា។

- ភាពក្រីក្របានធ្លាក់ចុះពី ៣៥% ក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ មកនៅត្រឹម ៣០% ក្នុងឆ្នាំ ២០០៧
- ស្ថានភាពសុវត្ថិភាពស្បៀងដែលរាយការណ៍ដោយប្រជាពលរដ្ឋផ្ទាល់ខ្លួនបានបង្ហាញពីភាពប្រសើរឡើង រីឯកង្វះអាហារូបត្ថម្ភទៅលើកុមារបានធ្លាក់ចុះ
- អត្រាចូលសាលារៀនរបស់កុមារគ្រួសារក្រីក្រជាងគេ បានបន្តកើនឡើងជិតស្មើនឹងកម្រិតនៃការចូលសាលារៀនរបស់កុមារពីក្រុមគ្រួសារអ្នកមានជាង

កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងកំណើនចំណូលប្រចាំគ្រួសារ ជាបច្ច័យឱ្យមានលទ្ធផលល្អៗទាំងនេះ ប៉ុន្តែវាក៏ជាផលបានមកពីការបង្កើនកម្រិត និងគុណភាពនៃការចំណាយផ្នែកសាធារណៈផងដែរ។ ទន្ទឹមគ្នានឹងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ជាបន្តបន្ទាប់ កម្ពុជាក៏សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពនៅក្នុងកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈផងដែរ។ ជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីកំណែទម្រង់នេះ បច្ចុប្បន្នរាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំសេចក្ដីព្រាងនៃក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យមសម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៩-២០១១ ដោយបានចាប់ផ្ដើមរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកានៅតាមបណ្ដាក្រសួងសាកល្បងមួយចំនួន ព្រមទាំងបានកែលំអវដ្ដនៃថវិកា។ បទបង្ហាញដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្ដល់នូវសេចក្ដីសង្ខេបដ៏មានប្រយោជន៍ អំពីវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបាន និងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម។

ក៏ប៉ុន្តែ **បញ្ហាប្រឈមមុខនានាដែលបានលេចឡើងក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅនេះ** នឹងបង្កការលំបាកខ្លាំងជាងមុនចំពោះកម្ពុជាក្នុងការរក្សាកម្រិតកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងវឌ្ឍនភាពសង្គមនាបណ្ដាឆ្នាំខាងមុខនេះ (បទបង្ហាញទំព័រ ២)។ ទិន្នន័យដែលបង្ហាញលទ្ធផលនានាដែលយើងមាននេះគ្របដណ្ដប់ត្រឹមចុងឆ្នាំ ២០០៧ ប៉ុណ្ណោះ ហើយក្នុងរយៈពេល ១២ ខែចុងក្រោយនេះ បរិបទនៃការអភិវឌ្ឍរបស់កម្ពុជាបានផ្លាស់ប្ដូរជាខ្លាំង។

តាមការពិភាក្សាដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅវគ្គបន្ទាប់នាព្រឹកនេះបង្ហាញថា ត្រឹមដំណាក់កាលនេះ ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជានឹងមិនរងឥទ្ធិពលជាពិសេសពីវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលលោកទេ។ ការវិវត្តន៍នានារបស់សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកអាចនឹងបង្កើតកាលានុវត្តភាពល្អថ្មីៗថែមទៀតផង ដូចជាកសិករខ្មែរអាចនឹងទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីតម្លៃស្បៀងអាហារ

ពិភពលោកដែលឡើងថ្លៃខ្ពស់ជាងមុន។ តែជារួម អតិផរណា និងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលលោក ទំនងជានឹងពន្យឺតកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជានាបណ្តាឆ្នាំខាងមុខនេះ ។ បញ្ហាដែលកម្ពុជាត្រូវប្រឈមមាន:

- អាជីវកម្មនានា និងប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា កំពុងជួបការលំបាកខ្លាំងក្នុងការគ្រប់គ្រងអតិផរណាដែលកើនឡើងដំលឿនគឺដល់កម្រិត ២៥ភាគរយ ក្នុងខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨ ។
- ការថយចុះនៃសេដ្ឋកិច្ចនៅអាមេរិកខាងជើង និងអឺរ៉ុប ទំនងជានឹងបន្ថយតម្រូវការសម្លៀកបំពាក់នាំចេញពីកម្ពុជា ប្រការនេះ វានឹងប៉ះពាល់ដល់ការវិនិយោគ និងការផ្តល់ការងារធ្វើ
- ចំនួនអ្នកទេសចរនឹងថយចុះ
- ហើយវានឹងកើតមានស្ថានភាពមិនប្រាកដប្រជា អំពីអនាគតនៃលំហូរវិនិយោគទុនចូលមកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសវិនិយោគទុនលើវិស័យអចលនទ្រព្យ

បច្ចុប្បន្ននេះ គេឃើញមានសេចក្តីត្រូវការ និងកាលានុវត្តភាពដើម្បី **រួមបញ្ចូលគ្នានូវប្រព័ន្ធជាតិសម្រាប់ការធ្វើផែនការ ការប្រមូល និងការចាយវាយប្រាក់ចំណូល ព្រមទាំងការគ្រប់គ្រងជំនួយ** (បទបង្ហាញទំព័រ ៣)។ ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងទៅនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានសំរេចវឌ្ឍនភាពក្នុងផ្នែកបីនៃតួនាទីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ។ ក្នុងនោះមាន:

- កំណត់គោលដៅរយៈពេលមធ្យម និងយុទ្ធសាស្រ្តដ៏ធំទូលាយមួយដើម្បីសម្រេចគោលដៅទាំងនោះ ។ នេះជាតួនាទីដែលផែនការយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍន៍ជាតិត្រូវបំពេញ ដោយស្ថិតនៅក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ក្រសួងផែនការ និងតាមរយៈយុទ្ធសាស្រ្តតាមវិស័យរបស់ក្រសួងនានា ។
- ប្រមូល និងចាយវាយប្រាក់ចំណូល តាមវិធីដែលមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់ជាងមុន ។ នោះគឺកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលដឹកនាំដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំង
- ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងលើជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ ដើម្បីធានាថាជំនួយទាំងនេះមានប្រសិទ្ធិភាពជាងមុនក្នុងការគាំទ្រគោលដៅ និងប្រព័ន្ធនានារបស់រដ្ឋាភិបាល — គឺរបៀបវារៈ សុខដុមនីយកម្ម និងការតម្រឹម (harmonization and alignment agenda) ដែលដឹកនាំដោយក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។

មកទល់ពេលនេះ ដំណើរការទាំងបីនេះប្រព្រឹត្តទៅស្របគ្នា ។ ប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលមួយដែលរដ្ឋាភិបាលត្រូវចាប់ផ្តើមផ្គុំដំណើរការទាំងនេះចូលគ្នា ដើម្បីជំរុញឱ្យមានវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗទៅមុខទៀត ។ ការទាមទារឱ្យមានការរួមបញ្ចូលគ្នានេះបានលេចឡើងយ៉ាងច្បាស់ក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅ ។ តែវាកាន់តែមានលក្ខណៈបន្ទាន់ជាពិសេសនៅពេលដែលកម្ពុជាជួបប្រទះនឹងបរិយាកាសខាងក្រៅ ដែលមានលក្ខណៈអនុគ្រោះតិចជាងមុនច្រើន ពិសេសលើការវិនិយោគ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។ នៅក្នុងបរិយាកាសបែបនេះ ប្រការសំខាន់គឺ រដ្ឋាភិបាលអាចតម្រង់ទិសធនធានដែលមានទាំងឡាយ

ទាំងក្នុងប្រទេស និងទាំងពីក្រៅប្រទេស ឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ទៅលើអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍនានាដែលបានលើកឡើងរួចមកនេះ ។

ការផ្គុំដំណើរការទាំងនេះចូលគ្នា គឺជាបញ្ហាដែលប្រទេសនានាត្រូវប្រឈមមុខដោះស្រាយ (បទបង្ហាញទំព័រ ៤) ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយទទួលស្គាល់ថា បញ្ហាប្រឈមក្នុងដំណើរការនេះនឹងជួបការលំបាកដោយសារ កម្រិតបច្ចុប្បន្ននៃសមត្ថភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល និងចំនួនដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដ៏ច្រើនដែលរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវធ្វើការជាមួយ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចំណុចសំខាន់នៅពេលនេះគឺត្រូវដោះស្រាយដោយផ្ទាល់នូវបញ្ហាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងស្ថាប័ននានារបស់រដ្ឋាភិបាល ។ នៅថ្នាក់កណ្តាលការងារនេះទាក់ទងនឹងយន្តការ និងដំណើរការទាំងឡាយ ដើម្បីធ្វើសនិទានកម្មតួនាទី និងទំនាក់ទំនងរវាងក្រសួងផែនការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា។ ម្យ៉ាងទៀត ការរួមបញ្ចូលគ្នានេះត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអង្គភាពធ្វើផែនការ អង្គភាពថវិកា និងអង្គភាពគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ នៅតាមបណ្តាក្រសួងស្ថាប័ននានា ។

បញ្ហាសំខាន់ដែលអាចគាំទ្រដល់ជំហានបន្តបន្ទាប់ទៅទៀតមានចំនួនបីគឺ:

- ការកែលំអការប្រមូលប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋ ដែលកន្លងមកការប្រមូលសម្រេចបានដល់ទៅ ១២.៥ភាគរយនៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប គឺជាការងាល្អជាងមុនហើយ ។ ប៉ុន្តែកម្រិតនេះស្ថិតនៅទាបឆ្ងាយនៅឡើយបើប្រៀបធៀបនឹងកម្រិតពិតជាមធ្យមនៃការប្រមូលប្រាក់ចំណូលរបស់បណ្តាប្រទេសមានប្រាក់ចំណូលទាបនានា ។

- ការប្រើប្រាស់ថវិកា និងក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម ដើម្បីគាំទ្រគោលដៅនានានៃគោលនយោបាយរយៈពេលមធ្យម ដែលបានដាក់ចេញនៅក្នុងបណ្តាយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ និង នៅក្នុងបណ្តាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និង នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

- ការកសាងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលធានាឱ្យការផ្តល់មូលនិធិ និងការចំណាយជាក់ស្តែង ប្រព្រឹត្តទៅតាមគម្រោងថវិកា និងក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម ។

បច្ចុប្បន្ន យើងសង្កេតឃើញមានឱកាសល្អដើម្បីកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះសំរាប់ការរួមបញ្ចូលគ្នានូវដំណើរការទាំងបីនេះ (បទបង្ហាញទំព័រ ៥) ។ កាលណាមានការដំណើរចាប់ផ្តើមរួមបញ្ចូលគ្នា គេនឹងឃើញមានសកម្មភាពជាអាទិភាពមួយចំនួននៅក្នុងការធ្វើផែនការ ការរៀបចំថវិកា និងការគ្រប់គ្រងជំនួយ អាចពន្លឿនទៅមុខបានលឿន ។

ទីមួយ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលកំពុងធ្វើការជាមួយក្រសួងផែនការ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងក្រសួងជំនាញទាំងឡាយ ត្រូវបង្កើនល្បឿនរៀបចំបែបបទការងារដើម្បីរួមបញ្ចូលគ្នាការកសាងនិងប្រើប្រាស់ថវិកា និងក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម ជាមួយនឹងបណ្តាប្រព័ន្ធគោលនយោបាយ និងផែនការនានា ។ ដូចនេះ គេត្រូវការពង្រឹងការរៀបចំចាត់ចែងផ្សេងៗសំរាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងក្រសួងស្ថាប័ននានា តាមរយៈ

- ការប្រមូលចូលគ្នានូវ ផែនការនៃការចំណាយមូលធន និងការចំណាយជាប្រចាំ ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយប្រភពធនធាន នៅក្នុងស្រុក ឬនៅក្រៅស្រុក តាមរយៈការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យមលំអិត ។

- ការផ្លាស់ប្តូរពីការកសាងថវិកាដោយការបង្កើនថវិកា ទៅជាដំណើការកសាងថវិកាមួយ ដែលកំណត់ដោយគោល នយោបាយ និងលទ្ធផលនានា

- ការបង្កើនសមត្ថភាព និងតួនាទីសំរបសំរួលរបស់នាយកដ្ឋានថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការគ្រប់គ្រង ដំណើការថវិកា ។

ក្រសួងផែនការអាចសំរបសំរួលការកសាងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួងនិងស្ថាប័នជំនាញនានាឱ្យស្របតាមគោលដៅ និងគោលបំណងរួមរបស់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ក្រសួងនេះក៏អាចខិតខំសំរបសំរួលពង្រឹងបន្ថែមនូវប្រព័ន្ធ តាមដានត្រួតពិនិត្យ និង វាយតម្លៃថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីបញ្ចូលវាទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យរួមរបស់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ទិន្នន័យល្អៗមានសារៈប្រយោជន៍សំរាប់ការកសាង និងអនុវត្តគោលនយោបាយនានា ។ បរិមាណ និងគុណភាពទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចដែលរដ្ឋាភិបាលបានប្រមូលក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីនេះៗ មានភាពប្រសើរគួរឱ្យកត់សំគាល់ ។ បច្ចុប្បន្ន រដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល និងបណ្តាដៃគូរអភិវឌ្ឍន៍នានា មានព័ត៌មានច្បាស់ជាងបីឆ្នាំមុនច្រើន អំពីទំនោរ និងនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមនានា ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ព័ត៌មានទាំងនេះមិនត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ញឹកញាប់ក្នុងការធ្វើ សេចក្តីសំរេចចិត្តនានាទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយ ការកសាងផែនការ និងការប៉ាន់ស្មានថវិកាទេ ។ គេទាមទារឱ្យមានថែម ទៀតនូវការធ្វើគោលនយោបាយដោយផ្អែកលើភស្តុតាង ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរដ្ឋាភិបាលក្នុងការឆ្លើយតបយ៉ាងសមរម្យ និងទាន់ពេលវេលាទៅនឹងភាពប្រឈម និងឱកាសល្អៗទាំងឡាយ ។ ដើម្បីសំរេចជោគជ័យលើការងារនេះ គេត្រូវការ:

- ការធ្វើការរួមគ្នាឱ្យបានប្រសើជាងមុន រវាងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនកាដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការផលិត ទិន្នន័យសំខាន់ៗ និងអគ្គនាយកដ្ឋានផែនការ ដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យទាំងនេះ ដើម្បីសម្របសម្រួល និងតាមដានត្រួតពិនិត្យ ការអនុវត្ត និងលទ្ធផលទាំងឡាយរបស់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

- ការធ្វើការជាមួយគ្នាដ៏ជិតស្និទ្ធជាងមុន រវាងក្រសួងផែនការ និងក្រសួងជំនាញនានា ព្រមទាំងបណ្តាអាជ្ញាធរថ្នាក់ ក្រោមជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ ។

- ការដាក់រួមបញ្ចូលតួនាទី ការកសាងផែនការ លើកគំរោងថវិកា និងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ទៅក្នុងក្រសួងជំនាញទាំងឡាយ និងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិទាំងអស់ ។

- ការបង្កើនការផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុទៅលើការកសាងសមត្ថភាពផ្នែកស្ថិតិ ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ ដោយប្រើប្រាស់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុក្នុងប្រទេស ដើម្បីកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែករបស់ប្រព័ន្ធនេះ (ស្ថិតិ ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ) ទៅលើជំនួយពីខាងក្រៅប្រទេស ។

គណៈកម្មាធិការទីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា មានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការជួយបកស្រាយ គោលបំណង និងអាទិភាពទាំងឡាយរបស់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ហើយដាក់វាទៅក្នុងគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់ពិភាក្សាជាមួយដៃគូរអភិវឌ្ឍន៍នានា ដើម្បីរកប្រភេទជំនួយដែលត្រូវការ ។ ក្នុងការរៀបចំតំរោង គណៈកម្មាធិការទីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាអាចប្រើក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម សំរាប់ដឹកនាំការពិភាក្សានានា អំពីថាតើត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្ទូវការជាមួយនឹង វិស័យអាទិភាព ទាំងឡាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ គេឃើញមានចំណុចគន្លឹះសំរាប់សំរួលការងារនេះនៅក្នុងកម្មវិធីប្រសិទ្ធភាពនៃជំនួយ ។ បើគេអាច ប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងរួមគ្នានូវធនធានទាំងអស់ទាំងធនធានក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេសជាមួយនឹងក្របខ័ណ្ឌចំណាយ រយៈពេលមធ្យមរួមមួយ នោះគេនឹងអាចបន្ថយឧបសគ្គចម្បងមួយចំនួនដើម្បីធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការតម្រឹម ព្រមទាំងជួយបង្កើតគោលការណ៍ដ៏ជាក់លាក់នៃគណនេយ្យភាពទៅវិញទៅមកផងដែរ ។ ជំហានបន្ទាប់នៃកម្មវិធីគឺ រដ្ឋាភិបាល និងបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានារួមគ្នាកំណត់នូវចំនួនសកម្មភាពសំរាប់អនុវត្តនិងផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រសិទ្ធភាពជំនួយទៅក្នុងដំណើរការ កំណែទម្រង់នៅថ្នាក់កណ្តាល និងតាមវិស័យ ។ យើងស្វាគមន៍ ផែនកានានារបស់គណៈកម្មាធិការទីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាដែលបានដាក់ចេញនៅត្រីមាសទីមួយ ឆ្នាំ ២០០៩ ដើម្បីសម្របសម្រួល ដំណើរការនេះ ដោយបានសហការជាមួយ ក្រុមការងារបច្ចេលទេសផ្នែកសុខដុមនីយកម្ម និងភាពជាដៃគូ ។

នៅក្នុងខែកន្លងទៅថ្មីៗនេះ ទាំងរាជរដ្ឋាភិបាលទាំងបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ បានបង្កើនការពិភាក្សាគ្នាអំពីជំហ៊ានបន្តបន្ទាប់ ដែលត្រូវធ្វើទាក់ទងនឹងបញ្ហាទាំងនេះ ។ វាពិតជាដំណើរការដ៏ស្មុគ្រស្មាញ ដែលត្រូវការពេលវេលាមួយចំនួនដើម្បីរៀបចំ នៅតាមក្រសួងជំនាញទាំងឡាយ និងអាជ្ញាធរថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាដំណើរការនេះស្មុគ្រស្មាញយ៉ាងនេះក្តី គេបានឃើញភាពរីកចំរើនមួយចំនួន ដែលវានឹងអាចឆ្ពោះទៅមុខជាមួយនឹងការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម ។ ដើម្បីធានាការបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូក្រោមការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងដំណើរការដាក់រួមបញ្ចូលគ្នានេះ យើងកំណត់**សំណួរណែនាំ**សំខាន់ៗមួយចំនួន (បទបង្ហាញទំព័រ ៦) ដែលជួយរដ្ឋាភិបាល និងបណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ឱ្យសំរេចបានកាន់តែប្រសើរឡើងនូវតម្លាភាព និងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើជំហ៊ានបន្តបន្ទាប់ដែលត្រូវធ្វើ ។

ទីមួយ បណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ស្វាគមន៍ការបកស្រាយបញ្ជាក់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណថ្មីនឹង ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ព្រមទាំងទំនាក់ទំនងរវាងឯកសារទាំងនេះនឹងយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យរបស់ក្រសួងជំនាញ ទាំងឡាយ ។ ហើយយើងក៏ស្វាគមន៍ផងដែរនូវការពិភាក្សាមួយចំនួនអំពីការបង្កើនអាយុកាលសំរាប់ការអនុវត្តន៏ផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង តើការបង្កើនអាយុកាលនេះអាចមានន័យដូចម្តេចចំពោះ ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការអង្កេតធំៗ និងកម្មវិធីជំនួយ នានាដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពនានារបស់ស្ថាប័នក្នុងការប្រមូលនិងវិភាគទិន្នន័យ? ម្យ៉ាងទៀត ដោយសារការរៀបចំតំរោង កម្មវិធីជំនួយនានាត្រូវឆ្លងកាត់បែបបទរដ្ឋបាលមួយចំនួន ហើយត្រូវការការចូលរួមយ៉ាងទូលំទូលាយពីដៃគូនានា ដូចនេះវាអាចនឹងមានការលំបាកក្នុងការធ្វើការងារនៅមុននិងក្រោយពេលបោះឆ្នោតថ្នាក់ជាតិ ។ តើរដ្ឋាភិបាលមានសំណើ ដូចម្តេច ក្នុងដំណើរការជាក់លាក់ និងពេលវេលាសំរាប់រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិថ្មី?

ទីពីរ បណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចង់បានការណែនាំពីរាជរដ្ឋាភិបាលអំពីពេលវេលាជាក់លាក់ក្នុងការកែសម្រួលក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យមពីឯកសារព្រាងទៅជាឯកសារសំរេច។ ដើម្បីឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពល្អ ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យមនេះត្រូវមានខ្លឹមសារសំខាន់ៗដូចជា ប្រការមួយគឺប៉ាន់ស្មានធនធានទាំងអស់ នោះគឺក្របខ័ណ្ឌចំណាយថវិការយៈពេលមធ្យម ប្រការពីរគឺការណែនាំអំពីការបែងចែកធនធាន (មូលធននិងចរន្ត)តាមវិស័យនានា ហើយប្រការចុងក្រោយគឺយន្តការអនុវត្តសំរាប់ណែនាំលើការចំណាយជាក់ស្តែងបន្តបន្ទាប់ដោយយោងតាមការបែងចែកធនធានក្នុងប្រការពីរ។

ទីបី វានឹងជួយឱ្យដឹងពីការរំពឹងទុកជាមុន ក្នុងការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាសំរាប់វិស័យនានា។ ទោះបីជានៅមានភាពខ្វះចន្លោះច្រើនក៏ដោយ បណ្តាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍កំពុងតែការកែលំអ សុក្រិត្យភាព និងភាពទាន់ពេលវេលាដើម្បីធ្វើរបាយការណ៍អំពីជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ជាផ្លូវការតាមរយៈប្រព័ន្ធទិន្នន័យជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ជាផ្លូវការរបស់រដ្ឋាភិបាល។ តើឥឡូវនេះយើងកំពុងស្ថិតនៅត្រង់ចំណុចដែលរដ្ឋាភិបាលអាចប្តេជ្ញាចិត្តរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាសំរាប់វិស័យនានាឱ្យមានបានលំអិតដោយគិតទាំងថវិកាជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ជាផ្លូវការផងដែរឬទៅ? យើងសង្ឃឹមថាផែនការទាំងអស់នេះ និង ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម នឹងធ្វើឱ្យក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា គ្រប់គ្រងជំនួយបានល្អជាងមុន។

ចំនុចទាំងនេះ និងសំណួរផ្សេងៗទៀតមានសារៈសំខាន់ណាស់ សំរាប់ពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកសាង និងផលិតយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍។ យើងដាក់កត្តាទាំងនេះជាសញ្ញានៃយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ក្នុងការជួយគាំទ្រដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់នៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។

ជាសរុប ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់សូមឆ្លៀតឱកាសដ៏ល្អនេះដើម្បីពង្រឹងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់យើងក្នុងការគាំទ្ររាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីឱ្យសំរេចគោលបំណង និងគោលដៅនានានៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សរ៍របស់ប្រទេសកម្ពុជា។ យើងសូមអបអររាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានធ្វើឱ្យមានការរីកចំរើនជាច្រើនមកទល់ពេលនេះ ដូចដែលបានរៀបរាប់ក្នុងរបាយការណ៍ពាក់កណ្តាលអាណត្តិ។ ដើម្បីឱ្យការរីកចំរើននេះមាននិរន្តរភាពគេត្រូវការការដាក់រួមបញ្ចូលគ្នានូវប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលដែលល្អជាងមុនដើម្បីអាចឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទាន់ពេលវេលាទៅនឹងបញ្ហាប្រឈម និងឱកាសល្អនានាដែលកម្ពុជានឹងជួបប្រទះនាឆ្នាំខាងមុខ។ យើងរង់ចាំបន្តការពិភាក្សាលំអិតនៃកម្មវិធីនេះ ហើយរង់ចាំពិភាក្សាថា តើយើងអាចជួយដូចម្តេចតាមរយៈបណ្តាយន្តការដែលមានស្រាប់សម្រាប់សម្របសម្រួលការងាររវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា។

សូមអរគុណ។